

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

program i plan pracy doradcy zawodowego
w Szkole Podstawowej nr 15 w Jeleniej Górze
rok szkolny 2020/2021

Opracowała
mgr Agata Kawa
Doradca zawodowy

Jelenia Góra, 1 września 2020r.

WSDZ aspekty prawne

1. *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).*
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.*
4. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r).*

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

- Zbigniew Stępień – dyrektor szkoły
- Agata Kawa – doradca zawodowy

Główne założenia WSDZ

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- ma charakter planowych działań (działania w ramach WSDZ nie mogą mieć charakteru doraźnego, sporadycznego, niezaplanowanego).
- W **klasach VII-VIII Szkoły Podstawowej** realizowane będą obowiązkowe zajęcia z **doradztwa zawodowego**.
- Wszystkie **klasy I-VI Szkoły Podstawowej** w trakcie obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizować będą zadania z obszaru **orientacji zawodowej** w postaci np.: warsztatów grupowych, konkursów plastycznych, gier i zabaw.
- Dla wszystkich uczniów, nauczycieli i wychowawców wspomagających pracę doradcy zawodowego zostanie założona i aktualizowana podstrona na szkolnej stronie z materiałami do doradztwa zawodowego. Na stronie znajdować również będą się materiały przeznaczone dla rodziców, prawnych opiekunów uczniów szczególnie klas VII i VIII.
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele ukierunkowane na ucznia:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej,
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wskazanie na źródła informacji dotyczące informacji na temat ofert edukacyjnych i doradczych na terenie miasta Jeleniej Góry.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- aktualizacja wiedzy na temat ofert jeleniogórskich szkół ponadpodstawowych,
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych,
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego,
- wzmacnianie proaktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko,
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji.

Formy pracy:

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII,
- lekcje z wychowawcą,
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- warsztaty doradcze realizowane we współpracy z sojusznikami,
- spotkania z ekspertami,
- wycieczki zawodoznawcze,
- spotkania z rodzicami,
- rada szkoleniowa (wsparcie doradcze dla nauczycieli),
- formy wizualne – strona internetowa szkoły, gazetki.

Tematyka i obszary orientacji zawodowej

- realizowanych przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego w szczególności przez wychowawców
- realizowanych przez szkolnego doradcę zawodowego w formie warsztatów, konkursów plastycznych, spotkań z ekspertami, wyjść do szkół i instytucji:

Klasy I-III

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego

- 3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;

5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej,
- kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych,
- pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie.

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
 - 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
 - 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
 - 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
 - 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- #### **2. Świat zawodów i rynek pracy.**

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
 - 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
 - 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
- #### **3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.**

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia realizowane są na podstawie programów:

Klasy I i II

Jadwiga Hanisz, „Program edukacji wczesnoszkolnej. Klasy 1-3”, Wydawnictwo WSiP

Klasy II-III

Karina Mucha, Joanna Wosianek, Anna Stelmach-Tkacz, „Oto ja. Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej z uwzględnieniem procesów indywidualizacji w kształceniu.”, Wydawnictwo Mac Edukacja.

Ponadto w ramach orientacji zawodowej

1) zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Halo! Usterka! Szukam pomocy
- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- Po co się uczyć?
- Jak zmieścić dzień w słoju?

2) zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzeмиńska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV-VI

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego

- 3 Doradztwo zawodowe jest realizowane
- 2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- 5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- 7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień,

- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

W roku szkolnym 2020/2021 zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

1) zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe

Literatura

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEŻiU, Warszawa 2006

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEŻiU, Warszawa 2004

Klasy VII-VIII

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego

- 3 Doradztwo zawodowe jest realizowane

3) w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;

4) w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień,

- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych,
- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej,
- rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy,
- przygotowanie do roli możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego

ryнку pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści

1. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Formuła optymalnego wyboru zawodu.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.
3. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.
4. Bogaty świat zawodów.
5. Zawód, który do mnie pasuje.
6. Nawyków skutecznego nastolatka.
7. Dobry plan drogą do sukcesu.
8. Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
9. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. System edukacji w Polsce.
2. Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
4. Jak zostać fachowcem , czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym.
5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.
6. Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej w projektach karierowych.
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
8. Jak Cię widzą, tak... Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.
9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? O roli networkingu w projektach karierowych
5. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).

2. Lekcja wychowawcza (klasy VIII) „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”

3. Zajęcia z nauczycielem wychowawcą.

Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?;

Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

4. Udział w GIEŁDZIE ZAWODÓW.

5. Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne.

Literatura dla ucznia

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2017
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEŻiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009
- Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEŻiU, Warszawa 2006
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2017
- Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008
- Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEŻiU, Warszawa 2012
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEŻiU, Warszawa 2004
- Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

PROGRAM REALIZACJI WEWNATRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2020/2021

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	Tematyka działań	Liczba oddziałów, których dotyczą zadania	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
Semestr 1					
1.	Analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2020/2021	—	analiza potrzeb	wrzesień	Doradca zawodowy
2.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VIII	Sondaż (ankieta) Dyskusja grupowa	październik	Doradca zawodowy
3.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych	klasy VIII	Sondaż	październik	Doradca zawodowy
4.	Analiza danych uzyskanych z diagnozy	—	prezentacja i omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	listopad	Doradca zawodowy
5.	Realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII	Klasy VIII	zajęcia obowiązkowe	wrzesień - styczeń	Doradca zawodowy
6.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	—	gazetka ścienna	cały rok szkolny	Doradca zawodowy
7.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Uczniowie klas VIII	Indywidualne konsultacje	październik- styczeń	Pedagog, doradca zawodowy
8.	Ewaluacja formatywna	Klasy VIII	sondaż	koniec semestru	Doradca zawodowy
Semestr 2					
9.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII	Klasy VII	zajęcia obowiązkowe	luty-czerwiec	Doradca zawodowy
10.	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
11.	Udział w Geldzie Zawodów	Klasy VII - VIII	---	wg harmonogramu	Wychowawcy klas, doradca zawodowy
12.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	—	gazetka ścienna	cały semestr	Doradca zawodowy
13.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe	Klasy VIII	Indywidualne konsultacje	luty-maj	Pedagog, psycholog, doradca zawodowy
14.	Ewaluacja końcowa	Uczniowie klas VIII, VII, wychowawcy klas	sondaż	Po koniec II semestru	Doradca zawodowy

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie zostały ujęte w harmonogramie. Termin ich realizacji zależy od planów zajęć i lekcji wychowawczych dla poszczególnych klas.

Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji zadań:

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Jeleniej Górze

